

Decàleg per a la descarbonització de la PYME de la Comunitat Valenciana.

00 | Introducció

Context actual: La crisi climàtica exigeix accions immediates per a reduir les emissions de carboni.

Marc regulador: Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica. En l'àmbit nacional existeix: El Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC) 2021-2030; Pla Nacional d'Adaptació al Canvi Climàtic; Estratègia de Transició Justa; Estratègia de Descarbonització a 2050.

Solucions

- **Iniciar el procés de descarbonització** amb un diagnòstic ambiental integral de l'empresa.
- **Elaborar un pla estratègic per a la descarbonització**, alineat amb el marc regulador local, estatal i europeu.

Subvencions/finançament

Ajudes per al desenvolupament d'instal·lacions manufactureres altament eficients i descarbonitzades com a part del PERTE de Descarbonització Industrial en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

LINK: <https://planderecuperacion.gob.es/como-acceder-a-los-fondos/convocatorias/BDNS/779286/convocatoria-de-las-ayudas-para-el-desarrollo-de-instalaciones-manufactureras-altamente-eficientes-y-descarbonizadas-como-parte-del-perte-de-descarbonizacion-industrial-en-el-marco-del-plan-de-recuperacion-transformacion-y-resiliencia>

01 | Sensibilitzar i conscienciar a la direcció i treballadors:

Comprendre els riscos i oportunitats del canvi climàtic: Educar a la direcció i treballadors sobre les implicacions del canvi climàtic per al negoci i la societat, destacant els riscos potencials i les oportunitats que sorgeixen a l'adoptar pràctiques sostenibles en l'empresa.

Fomentar una cultura de sostenibilitat: Integrar la sostenibilitat en la cultura empresarial, insistint especialment en aquelles mesures que contribueixen a disminuir els gasos d'efecte d'hivernacle.

| Subvencions/finançament

- Cursos de formació de sensibilització contra el canvi climàtic en el Pla d'Acció d'Educació Ambiental per a la Sostenibilitat, que ofereix el CENAM dins de MITECO.

LINK: <https://www.miteco.gob.es/es/cenam.html>

- Programa LIFE de la Unió Europea en el que subvenciona les avaluacions de riscos climàtics per a PYMES.

LINK: <https://www.miteco.gob.es/es/ministerio/servicios/ayudas-subvenciones/programa-life/que-es-life.html>

Empreses que ja ho fan:

- FUNDACIÓN NIRVEL
<https://nirvel.com/gobierno-corporativo/>

| Solucions

- **Implementar sessions de formació periòdiques per a tot el personal, enfocades en la sensibilització sobre el canvi climàtic.** Aquestes sessions podrien incloure tallers interactius que mostren com les accions diàries dins de l'empresa contribueixen al canvi climàtic i quines mesures poden adoptar-se per a mitigar-lo, destacant tant els riscos com les oportunitats.
- **Avaluar els riscos climàtics amb una anàlisi detallat de l'impacte climàtic i comunicar** els resultats a la direcció i treballadors, ressaltant les mesures preventives.
- **Desenvolupar i formalitzar polítiques que fixen objectius específics per a la reducció de gasos d'efecte d'hivernacle i pràctiques sostenibles** en les operacions diàries.
- **Comunicació transparent mitjançant la publicació d'informes regulars i actualitzacions sobre els avanços** en sostenibilitat, destacant com les accions individuals contribueixen als objectius generals.

02 | Definir i implementar estratègies de reducció:

Empreses que ja ho fan:

> GRUPO ERUM
<https://erumgroup.com/rts/>

Solucions

- **Realitzar un anàlisi exhaustiu de la petjada** de carboni de l'empresa, tant directa com indirectament.
- **Adoptar fonts d'energia renovables** i l'optimització de processos per a minimitzar les emissions.

Subvencions/finançament

El Ministeri per a la Transició Ecològica ofereix ajudes compensatòries per costos d'emissions indirectes de CO₂.

LINK: <https://www.minturgob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/Paginas/Index.aspx>

La Generalitat Valenciana ofereix ajudes per a l'execució d'actuacions de mitigació i adaptació contemplades en els plans d'acció per al clima i l'energia sostenible (PACES).

LINK: https://www.gva.es/es/inicio/procedimientos?id_proc=G23318

Calcular la petjada de carboni: Mesurar les emissions de gasos d'efecte hivernacle directes i indirectes amb la finalitat d'identificar les principals fonts d'emissió.

Establir un Pla de Reducció: Fixar metes ambicioses però que es puguin complir per a reduir la petjada de carboni de l'empresa, alineant-les amb els objectius globals de descarbonització.

Mecanismes de compensació d'emissions: Les persones físiques o jurídiques poden inscriure projectes d'absorció de CO₂ en el Registre, sempre que actuen de manera voluntària i siguen els titulars d'eixos projectes. El càlcul de les absorcions de CO₂ es realitzarà segons les directrius del IPCC, aplicant-se únicament a projectes d'absorció de CO₂ que estiguen, degudament, registrats de manera oficial.

03 | Implementar mesures d'eficiència energètica:

Empreses que ja ho fan:

CEMEX

<https://www.cemex.es/sostenibilidad>

Solucions

- **Substituir el sistema d'il·luminació tradicional** per tecnologia LED i optimitzar els sistemes de climatització mitjançant sensors de moviment i temporitzadors.
- **Instal·lar panels solars per a reduir** el consum d'energia procedent de fonts renovables.
- **Desenvolupar i implementar plans** de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Subvencions/finançament

A través de l'Institut Valencià de Competitivitat i Innovació s'ofereixen diferents **finançaments, com el** Programa d'Energies Renovables 2024 i ajudes per a l'eficiència energètica en PYMES i grans empreses del sector industrial.

LINK: <https://www.ivace.es/index.php/es/ayudas/energia>

Obtenir Certificats d'Estalvi Energètic de les mesures d'estalvi energètic implantades en l'empresa i vendre'ls a subjectes Obligats o Delegats.

LINK: <https://www.miteco.gob.es/es/energia/eficiencia/cae.html>

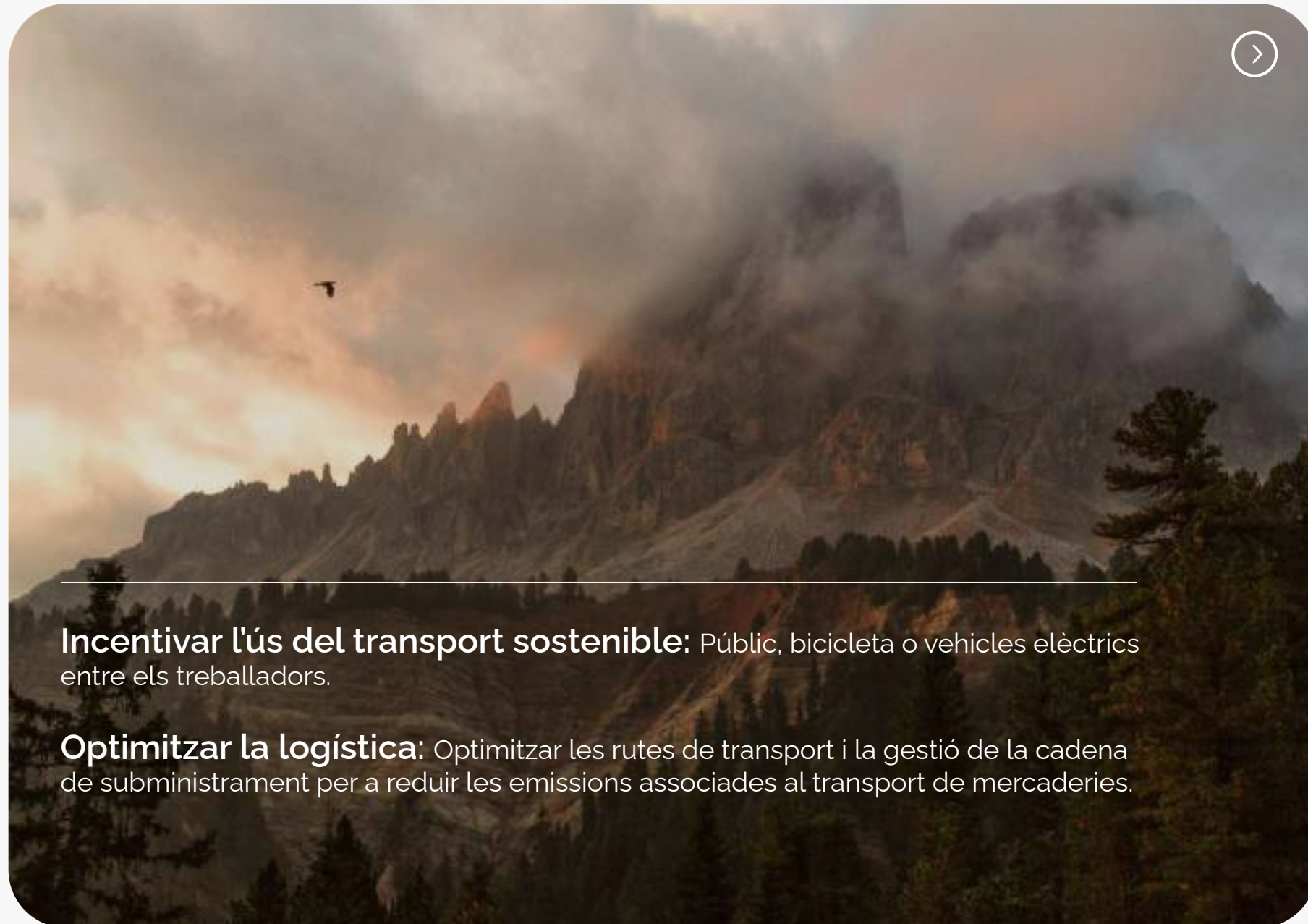
Optimitzar el consum d'energia: Implementar mesures d'eficiència energètica en la il·luminació, climatització, equips elèctrics i processos productius per a reduir el consum d'energia.

Utilitzar energies renovables: Incorporar fonts d'energies renovables, com energia solar fotovoltaica o eòlica, per a abastir les necessitats energètiques de l'empresa.

Adoptar tecnologies de baixes emissions: Implementar tecnologies que disminuisquen les emissions d'efecte hivernacle, com processos de producció més eficients.

Explorar oportunitats d'innovació: Investigar i adoptar noves tecnologies netes que puguin oferir solucions innovadores per a la descarbonització de l'empresa.

04 | Fomentar la mobilitat sostenible:

Incentivar l'ús del transport sostenible: Públic, bicicleta o vehicles elèctrics entre els treballadors.

Optimitzar la logística: Optimitzar les rutes de transport i la gestió de la cadena de subministrament per a reduir les emissions associades al transport de mercaderies.

Empreses que ja ho fan:

➤ GDV MOBILITY
<https://gdmobility.com/>

Solucions

- **Proporcionar incentius per a que els treballadors usen transport públic o bicicletes**, com el reemborsament de costos de transport públic o la instal·lació d'aparcaments de bicicletes en les instal·lacions.
- **Optimitzar la logística mitjançant l'ús de software** de gestió de rutes per a reduir les emissions associades al transport de mercaderies.

Subvencions/finançament

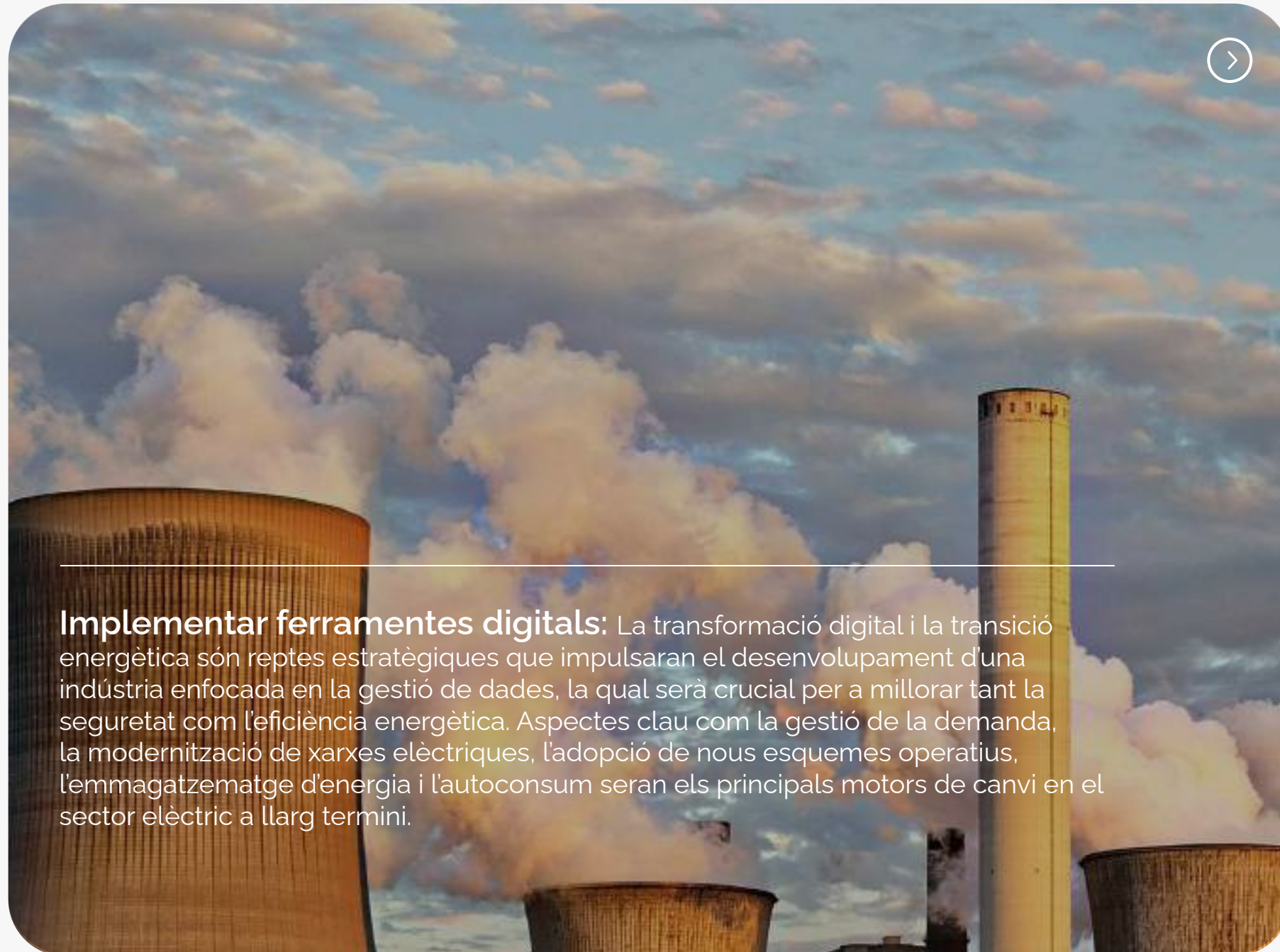
El Pla MOVES ofereix subvencions per a la compra de vehicles elèctrics i la instal·lació de punts de recàrrega.

LINK: <https://www.idae.es/ayudas-y-financiacion/para-movilidad-y-vehiculos/programa-moves-iii>

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència brinda subvencions per a fomentar la capacitat digital en l'àmbit del transport i la mobilitat.

LINK: <https://www.transportes.gob.es/ministerio/proyectos-singulares/prtr/plan-de-recuperacion-transformacion-y-resiliencia/transporte-y-movilidad/subvenciones-fomentar-capacitacion-digital-ambito-transporte-y-movilidad>

05 | Digitalització de processos:

Implementar ferramentes digitals: La transformació digital i la transició energètica són reptes estratègiques que impulsaran el desenvolupament d'una indústria enfocada en la gestió de dades, la qual serà crucial per a millorar tant la seguretat com l'eficiència energètica. Aspectes clau com la gestió de la demanda, la modernització de xarxes elèctriques, l'adopció de nous esquemes operatius, l'emmagatzematge d'energia i l'autoconsum seran els principals motors de canvi en el sector elèctric a llarg termini.

Empreses que ja ho fan:

ARUMANI

<https://arumani.es/es/servicio/digitalizacion>

Solucions

- **Implementar un sistema de gestió documental** electrònic que elimine la necessitat de paper i optimitze els fluxos de treball.
- **Adopció de plataformes col·laboradores** que minimitzen la necessitat de reunions presencials i viatges.
- **Incrementar el nivell tecnològic de les PYMES industrials i de serveis a la indústria mitjançant** la implantació de noves tecnologies electròniques, informàtiques i de les comunicacions, TEIC.

Subvencions/finançament

El programa Digital Toolkit del Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital ofereix ajudes per a la digitalització de PYMES.

LINK: <https://portalmineco.gob.es/es-es/ministerio/participacionpublica/consultapublica/Paginas/manifestacion-interes-digitalizacion-PYME.aspx>

L'Institut Valencià de Competitivitat i Innovació proporciona subvencions per a projectes de Digitalització de PYME 2024 (DIGITALIZA-CV).

LINK: https://www.gva.es/es/inicio/procedimientos?id_proc-G18401

06 | Priorització en la cadena de subministrament:

Prioritzar proveïdors sostenibles: Seleccionar proveïdors que compartisquen el compromís amb la sostenibilitat i oferisquen productes i serveis amb menor impacte ambiental.

Avaluar el cicle de vida (ACV) dels productes: Considerar l'impacte ambiental al llarg del cicle de vida dels productes adquirits, des de l'extracció de matèries primeres fins a la disposició final.

Empreses que ja ho fan:

GREGAL ECODESIGN

<https://www.ateliergregal.com/seabreathechallenge/?v=151bb1da0f86>

Solucions

- **Avaluar als proveïdors en funció del seu compromís amb la sostenibilitat, donant preferència** a aquells que usen matèries primeres reciclades o mètodes de producció menys contaminants.
- **Adoptar un criteri de selecció basat en el cicle** de vida del producte, des de la producció fins a la seua eliminació final.

Subvencions/finançament

A través del Pacte Mundial ONU España existeix el finançament sostenible per a PYMES en Espanya.

LINK: <https://www.pactomundial.org/noticia/financiacion-sostenible-una-oportunidad-unica-para-pymes-ante-su-incremento/>

Dins del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència en l'apartat de Transport i mobilitat existeixen subvencions a empreses per al recolzament d'un transport sostenible i digital.

LINK: <https://www.pactomundial.org/noticia/financiacion-sostenible-una-oportunidad-unica-para-pymes-ante-su-incremento/>

07 | Integrar una estratègia d'economia circular:

Incorporar matèries primeres procedents de la valorització de residus.

Potenciar la separació selectiva de residus i conscienciar a tots els treballadors.

Implementar estratègies de reducció en origen, com la reutilització i el reciclatge de materials.

Empreses que ja ho fan:

GRUPO AGROTECNOLOGÍA S.L.
<https://www.rovensanext.es/noticias/>

Solucions

- Implementar un programa de reciclatge intern que contemple la separació de residus en origen, amb un enfocament en la realització de materials i la reducció del desapfitament.
- Fomentar l'ús de matèries primeres reciclades en el procés productiu.
- Disseny de productes adequats per a una economia climàticament neutra, eficient en l'ús dels recursos i circular.

Subvencions/finançament

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència ofereix subvencions per a ajudar a l'impuls de l'economia circular per a l'any 2024.

LINK: <https://planderecuperacion.gob.es/como-acceder-a-los-fondos/convocatorias/BDNS/770165/resolucion-de-la-secretaria-de-estado-de-medio-ambiente-por-la-que-se-efectua-la-convocatoria-para-la-concesion-de-ayudas-al-impulso-de-la-economia-circular-para-el-ano-2024>

Convocatòria de subvencions per a l'impuls de l'economia circular en el sector del tèxtil, de la moda i confecció del calçat.

LINK: <https://www.prtrmiteco.gob.es/es/ayudas/catalogo-de-ayudas/ayudas--en-regimen-de-concurrencia-competitiva--para-el-fomento-o.html>

08 | Establir aliances amb altres organitzacions:

Empreses que ja ho fan:

HIDRAQUA
<https://www.hidraqua.es/iniciativas-locales>

Solucions

- **Participar activament en plataformes col·laboradores sectorials** que promouen la innovació en sostenibilitat i descarbonització.
- **Col·laborar amb institucions acadèmiques o centres d'investigació** per a desenvolupar tecnologies que reduïsquen encara més les emissions de carboni.

Subvencions/finançament

El Programa de Projectes Col·laboradors del Centre per al desenvolupament tecnològic i Innovació (CDTI) ofereix recolzament finançament a projectes de I+D+i en sostenibilitat.

LINK: <https://www.cdti.es/ayudas/proyectos-de-i-d>

Ajudes per a recolzar les inversions productives realitzades per les PYMES de diferents sectors industrials de la Comunitat Valenciana per a l'exercici 2024 (INPYME).

LINK: https://www.gva.es/es/inicio/procedimientos?id_proc=18295

Incorporar noves tecnologies per a la reducció d'emissions: Col·laborar amb organitzacions per a integrar tecnologies avançades que optimitzen l'eficiència energètica i disminuisquen les emissions de carboni.

I+D+i: Desenvolupar tecnologies avançades per a la captura, emmagatzematge i reducció d'emissions de CO₂, així com l'optimització de processos energètics per a maximitzar l'eficiència i minimitzar l'impacte ambiental.

Participar en iniciatives sectorials: Unir-se a iniciatives sectorials i col·laboracions amb altres empreses per a compartir millors pràctiques, experiències i recursos en matèria de descarbonització.

Col·laborar amb organitzacions ambientals: Recolzar projectes de conservació, restauració i educació ambiental.

09 | Comunicar les fites aconseguides per l'empresa

Informar sobre les accions de descarbonització: Comunicar als treballadors, clients, proveïdors i grups d'interès les accions de descarbonització que s'estan implementant i els resultants obtinguts.

Publicar informes de sostenibilitat: Elaborar informes de sostenibilitat que detallen el progrés de l'empresa en la reducció de la seua petjada de carboni i el compliment dels seus objectius de descarbonització i difondre'ls.

Participar en esdeveniments públics sobre descarbonització: Entre altres, el MITECO fomenta la participació en actes i congressos públics relacionats amb la transició ecològica i la descarbonització.

Empreses que ja ho fan:

> VICENTE GANDÍA PLA, S.A
<https://vicentegandia.es/sostenibilidad-2/>

Soluciones

- **Publicar un informe de sostenibilitat anual que detalle** els avanços en la reducció de la petjada de carboni i els assoliments en quant a l'eficiència energètica i ús de recursos.
- **Participar en actes locals o nacionals** sobre sostenibilitat, compartint experiències i objectius amb altres actors del sector.

Subvencions/finançament

Subvencions per a projectes de difusió de bones pràctiques en sostenibilitat a través del Programa LIFE de la Unió Europea.

LINK: <https://www.miteco.gob.es/es/ministerio/servicios/ayudas-subvenciones/programa-life.html>

10 | Potenciar la millora continua del pla de descarbonització

Establir un procés de millora continua: Implementar un sistema de gestió ambiental que permeta identificar oportunitats de millora continua i establir nous objectius de descarbonització més ambiciosos.

Adaptar-se als canvis de l'entorn: Estar atents als avanços tecnològics, les noves regulacions i les tendències del mercat per a adaptar les estratègies de descarbonització de l'empresa en conseqüència.

Empreses que ja ho fan:

➤ GRUPO MAZO (TRANSPORTES MAZO, S.A.U.)
<https://grupomazo.com/renovacion-flota-mazo-mercedes/>

| Solucions

- **Implementar un sistema de monitoratge i report d'emissions en temps real.** Açò permet una avaluació precisa de l'impacte ambiental, facilita la identificació d'àrees de millora i assegura ajustos ràpids en resposta a canvis en processos, tecnologies o regulacions.
- **Realitzar auditories internes periòdiques per a identificar** noves oportunitats de millora en els processos.

| Subvencions/financçament

A través de l'Institut Valencià de Competitivitat i Innovació, existeix l'ajuda INNOVA CV-INNOVACIÓ DE PYME 2024 per a la millora continua.

LINK:<https://www.ivace.es/index.php/val/component/content/article/632-innovacion-e-i-d/programas-de-ayudas-para-empresas-2024/56234-innova-cv-innovacio-de-pyme-2023-2a-edicio?Itemid=100425>